

پیش بینی تمایل به افکار خودکشی بر اساس طرحواره های ناسازگار و تمایزیافتگی خود در زوجین شهر

شیراز

معصومه پریوار

کارشناسی ارشد روانشناسی بالینی، دانشگاه آزاد شیراز

62masoomehparivar@gmail.com

۰۹۱۷۷۰۰۸۹۶۳

چکیده

پژوهش حاضر با هدف پیش بینی تمایل به افکار خودکشی بر اساس طرحواره های ناسازگار و تمایزیافتگی خود در زوجین شهر شیراز انجام شد. طرح پژوهش از نوع همبستگی است. جامعه آماری پژوهش شامل زوجین شهر شیراز بود که به دفاتر و مراکز روانشناسی مراجعه کرده بودند و نمونه پژوهش شامل ۲۵۰ نفر بودند که به روش هدفمند از جامعه آماری انتخاب شدند. ابزار اندازه گیری پژوهش شامل پرسشنامه طرح واره یانگ (SQ-SF) (۱۹۹۸)، پرسشنامه افکار خودکشی بک (BSSI) (۱۹۶۱) و پرسشنامه تمایزیافتگی خود (DSI) (۱۹۹۸) بود. تجزیه و تحلیل داده ها به کمک آزمون همبستگی پیرسون و رگرسیون به روش همزمان انجام شد. نتایج نشان داد بین ابعاد طرحواره های ناسازگار و تمایز یافتگی با خودکشی رابطه مثبت و معناداری دارند. ابعاد طرحواره های ناسازگار تغییرات تمایل به خودکشی را پیش بینی می کنند و ابعاد جهت مندی و هوشیاری افراطی و جدایی و طرد به صورت مثبت و معناداری قادر به پیش بینی تمایل به خودکشی آنان می باشد. همچنین تمایز یافتگی تمایل به خودکشی را پیش بینی می کنند و ابعاد واکنش پذیری عاطفی، گریز عاطفی و هم آمیختگی با دیگران به صورت مثبت و معناداری قادر به پیش بینی تمایل به خودکشی آنان می باشد.

کلید واژگان: افکار خودکشی، طرحواره های ناسازگار، تمایزیافتگی خود

۱- مقدمه

اختلالات روانی ناشی از مشکلات زوجین، سالانه یک نفر از هر چهار نفر از افراد بزرگسال را مبتلا می کند. این اختلالات از جمله مهمترین علل خودکشی ها^۱ می باشند. خودکشی شایع ترین دلیل منجر به مرگ بیماران مبتلا به اختلال روانی^۲ است. میزان شیوع آن در بیماران مبتلا به اختلال روانی ۳ تا ۱۲ برابر بیشتر از افراد عادی است. خودکشی، فرایند عمدی پایان دادن به زندگی خود می باشد. انواع خودکشی شامل خودکشی موفق یا کامل، اقدام به خودکشی^۳ و افکار خودکشی می باشد. در افکار خودکشی، فرد تفکرات یا خیال پردازی برای انجام خودکشی یا آیب به خود دارد که به صورت کلامی یا نوشتاری بیان می گردد و فرد هنوز در این مورد اقدامی نکرده است (فورتیناش و هالودی^۴، ۲۰۰۸).

1- Suicide

2- Mental disorders

3- Suicide attempt

4 -Fortinash & Holoday

افکار خودکشی با بسیاری عوامل از جمله طرحواره‌ها و تمایز یافتگی رابطه دارد. بسیاری از زوج‌ها به خاطر مشکلات ارتباطی در جستجوی درمان هستند، هم چنین در بسیاری از اختلالات روانی شناخته شده مشکلات بین فردی دیده می‌شود. اغلب مشکلات بین فردی که افراد تجربه می‌کنند تحت تأثیر شیوه تصور آنها در مورد خود و دیگران است. این شیوه تصور طرحواره^۱ نامیده می‌شود (بک، ۱۹۶۷). رابطه بشری همواره از فاکتورهای کلیدی مدنظر علوم انسانی بوده است و در این میان از مهمترین روابط بشری در پوشش نیاز به دوست داشتن و دوست داشته شدن روابط زوج‌ها بوده که سنگ بنای آغازین تعاملات خانواده می‌باشد. رابطه زناشویی به عنوان مهمترین و اساسی‌ترین رابطه انسان توصیف شده است، زیرا ساختاری اولیه را برای بنا نهادن رابطه خانوادگی و تربیت کردن نسل آینده فراهم می‌سازد (بیانگ و لانگ، ۲۰۰۰). از دیدگاه ستیر در نظام خانواده، عنصر ارتباط، بسیار تعیین کننده است (گلدنبرگ و گلدنبرگ، ۱۹۹۸). الگوهای ارتباطی آشفته بر سلامت روان اعضا خانواده اثر چشمگیری دارد (شیفرت و شوارد، ۲۰۱۱). از آنجا که هرگونه نارسانی در عملکرد خانواده، تاثیر نامطلوبی بر اعضا می‌گذارد (ساقی و رجایی، ۱۳۸۷) بنابراین چگونگی ارتباط اعضا آن، می‌تواند عاملی کلیدی در ایجاد انعطاف پذیری و کاهش یا افزایش خطرات مرتبط با رویدادهای ناگوار و شرایط نامناسب باشد (سیلبورن^۲ و همکاران، ۲۰۰۶، به نقل از قمری و خوشنام، ۱۳۹۰) از جمله رفتارهای پر خطر جامعه کنونی و از عواقب بعد از طلاق و همچنین مشکلات ایجاد شده بین زوجین، خودکشی است. این پدیده به عنوان نقطه پایانی طیفی توصیف شده که با ایده پردازی خودکشی (فکر کردن به خودکشی) شروع و با برنامه‌ریزی و آماده سازی برای خودکشی و در نهایت با تهدید، اقدام و تکمیل خودکشی همراه می‌شود. خودکشی یک مسئله بهداشتی مهم در میان جوانان سرتاسر جهان است و مسئله‌ای است که باید توجه زیاد به آن نمود (علیوردی نیا و یوسفی، ۱۳۹۲).

همان طور که بیان شد، در بررسی مشکلات زناشویی و زوجین افزون بر عوامل اجتماعی، اقتصادی و حقوقی علل فردی و روان شناختی از جمله طرحواره‌ها از اهمیت ویژه برخوردارند. طرحواره‌ها سازه‌هایی هستند که برآسas واقعیت یا تجربه شکل می‌گیرند و به عنوان واسطه، پاسخ‌های افرادی افراد را تحت تأثیر قرار می‌دهند. یانگ (۱۹۹۴)، زیر مجموعه‌ای از طرحواره‌ها را پیشنهاد می‌کند که طرحواره‌های ناسازگار اولیه^۳ نامیده می‌شوند. طرحواره‌های ناسازگار اولیه اساساً مضامین ناآشکار و ناهمشیارند که توسط افراد حفظ می‌شوند (بیانگ، ۲۰۰۳). این طرحواره‌ها به عنوان الگویی برای پردازش تجارب به کار می‌روند و نتیجتاً در سرتاسر زندگی گسترش می‌یابند و رفتارها، افکار، احساسات و روابط بین شخصی را تعیین می‌کنند. طرحواره‌های ناسازگار اولیه غالباً ناکارآمد و پایدارند (اصغری، صادقی، زارع خاکدوست، انتظاری، ۱۳۹۳).

در بررسی مشکلات بین زوجین، علل فردی و روان شناختی از جمله طرح واره‌ها از اهمیت ویژه‌ای برخوردارند. طرح واره‌ها موجب سوگیری‌ها در آسیب شناسی روانی میان فردی زوجین به صورت سوءتفاهم‌ها، نگرش‌های تحریف شده، گمانه‌های نادرست، هدف‌ها و چشم داشته‌های غیر واقع بینانه خود را نشان می‌دهند. این طرح واره‌ها در زندگی فرد به عنوان عدی‌هایی عمل می‌کنند که تفسیر، انتخاب و ارزیابی فرد از تجارب وی را شکل می‌دهند (گانتی و بوری، ۲۰۰۸؛ نقل از منجم و همکاران، ۱۳۹۱). در دیدگاه شناختی طرحواره‌های ناسازگار اولیه از بنیادی ترین مولفه‌های شناختی محسوب شده، حتی گاهی اوقات پیش از آنکه کودک زبان را بیاموزد، شکل می‌گیرد (طرحواره‌های پیش کلامی) و اغلب نفوذ خود را بر سیستم پردازش اطلاعات در زیر آستانه هوشیاری اعمال می‌کند و حالتی خودآیند دارد (یانگ^۴ و همکاران، ۲۰۰۳). نظریه طرحواره‌ها یک مدل چند بعدی است و در واقع التقاوی از رویکردهای شناختی-رفتاری، روان پویشی، دلبستگی، گشتالت روابط شی، سازنده گرایی بوده و نگرشی جامع به مشکلات بین فردی انسان دارد. طرحواره‌های

1 -Schema

2 -Beck

3- Young & Long

4-Goldenberg & Goldenberg

5-Siffert. & Schwarts

6- Silborn

7 -Early Maladaptive

8 -Young

9 -Guntz & Buri

10-Young

ناسازگارانه اولیه، الگوی هیجانی و شناختی خود- آسیب رسانی هستند که در ابتدای رشد و تحول در ذهن شکل گرفته اند و در سیر زندگی تکرار می شوند و بر نحوهٔ تعبیر و تفسیر تجارب و رابطه با دیگران تاثیر می گذارند (یانگ و همکاران، ۲۰۰۳). وجود دیدگاه های بدینانه نسبت به زندگی نظری دیگران با ما هم‌دلی نخواهد داشت و ما درک نمی کنند یا آنها به موقع نیازهای ما را برآورده نخواهند کرد، نزدیکان ما از ما حمایت عاطفی نمی کنند، یا عقیده به اینکه دیگران ما را آزار می دهند و به ما دروغ می گویند و یا احساس اینکه من شخصی شکست خورده ام و در هر زمینه ای شکست خواهم خورد، همگی موجب فراخوانی هیجانات منفی شده و به کاهش توان مقابله شخص با مشکلات زندگی منجر می شود (رایکه بولزوی سو، ۲۰۰۹).

عامل دیگری که روابط آینده فرد را در خانواده مشخص می کند و می تواند در افکار خودکشی زن و مرد تأثیرگذار باشد، تمایز یافتنگی می باشد. تمایز یافتنگی به عنوان سنگ بنای نظریه بوئن^۱، در درون خانواده جای دارد و در پی وحدت و با هم بودن و یا بر عکس، فردیت است. به نظر بوئن، درجه ظهور تمایز یافتنگی در هر فرد بیانگر میزان توانایی فرد برای جداسازی فرآیند شناختی از فرآیند احساسی (هیجانی) است که فرد تجربه می کند، یعنی، درجه توانایی فرد برای اجتناب از تبعیت خودکار رفتار از احساسات، بیانگر میزان تمایز یافتنگی است (گلدنبرگ^۲، ۲۰۰۳).

بوئن معتقد است در جامعه انسانی نوعی نیروی زندگی که از ریشه‌ای غریزی برخوردار است، کودک روبه رشد را به شخصی برخوردار از عواطف مجزا تبدیل می کند که می تواند به تفکر، احساس یا عمل بپردازد. در واقع، این نیرو، نیرویی است که افراد را به سمت تمایز یافتنگی سوق می دهد تمایز نایافتنگی را در دو سطح می توان بررسی کرد. فرآیندی که در درون فرد رخ می دهد و فرآیندی که در روابط بین افراد به وقوع می پیوندد. برای تمایز یافتنگی چهار مولفه واکنش‌پذیری‌هیجانی^۳، جایگاه‌من^۴، گریزه‌هیجانی^۵ و هم‌آمیختگی با دیگران^۶ مطرح شده است. انتظار می رود زن و مردی که سطح تمایز یافتنگی پایینی داشته باشند، در زمان ازدواج، بلوغ هیجانی کمتر و ظرفیتی محدود برای صمیمیت و یکی شدن داشته باشند. این مسئله نیازمند آن است که زن و مرد برای پایداری ازدواج‌شان، رشد و خودرهبری‌شان قربانی ازدواج کنند. در نظام‌های زناشویی تمایز یافته، همسران به یکدیگر اجازه می دهند که نقشی نرم‌پذیرتر و رابطه‌ای صمیمانه‌تر داشته باشند و تفاوت عقاید یکدیگر را تحمل و واکنش هیجانی کمتری را تحمل کنند (بیرامی، فهیمی، اکبری، امیری پیچاکلایی، ۱۳۹۰).

از میان رویکردهای نظام‌های خانواده، در نگرهی بوئن^۷ (۱۹۷۸) بررسی‌هایی فرآگیر درباره رشد و پایداری پیوندهای زناشویی انجام شده است. هسته‌ی بنیادی نگرهی بوئن مفهوم «تمایز خود» است که در این نگره، توانایی ایجاد تعادل در دو سطح درون‌روانی و فراروانی (بین فردی) تعریف می شود (بوئن، ۱۹۷۸).

تمایز، با توجه به کارکرد درون‌روانی، توانایی جداسازی فرآیندهای عاطفی از فرآیندهای عقلانی، و با توجه به کارکرد بین فردی، توانایی تجربه کردن صمیمیت همراه با استقلال در روابط بین فردی و تعادل مناسب میان آنها را نشان می دهد (توآسون و فریدلندر^۸، ۲۰۰۰) خود متمایزسازی، مفهوم اصلی نظریه بوئن می باشد که اشاره به توانایی شخص برای عملکرد مستقلانه دارد، و اجازه می دهد که اعضای خانواده از تعاملات بیش از حد هیجانی پرهیز نمایند (دی^۹ و همکاران، ۱۹۹۵). بر اساس این نظریه، خودتمایز سازی، اساس عملکرد سالم سالم افراد و خانواده‌ها می باشد. با توجه به پیامدهای مشکلات ایجاد شده در بین زوجین و آسیب پذیر بودن این قشر از جامعه، پژوهش حاضر به پیش‌بینی تمایل به افکار خودکشی براساس طرحواره ناسازگار و خودتمایز یافتنگی در زوجین می پردازد.

1 -Bowen

2 -Goldenberg

3 - Emotional reactivity

4 - I position

5 - Emotional cut-off

6 - fusion with others

7 -Buoen-

8- ToasonT,Fridlander

9 -Day

در همین راستا - ابراهیمی، کاظمی، فلاحتی خشکناب و مدبر (۱۳۹۳) در بررسی ارتباط افکار خودکشی با ویژگی‌های روانی - اجتماعی در ۸۰ بیمار مبتلا به افسردگی نشان دادند که ارتباط معنی‌داری بین افکار خودکشی و ابعاد آن با جنس، شغل، تحصیلات، اقدام به خودکشی قبلی، روش خودکشی، وجود بیماری جسمی و مصرف داروهای غیر روان‌گردان وجود دارد. اصغری، صادقی، زارع خاکدوس و انتظاری (۱۳۹۳) در بررسی رابطه بین طرحواره‌های ناسازگار با تعارض زناشویی و بی‌ثباتی یافتند که میزان بی‌ثباتی زناشویی در زوجین مقاضی طلاق بیشتر از زوجین عادی بوده و میزان تعارضات زناشویی در زوجین عادی نسبت به زوجین مقاضی طلاق افزایش داشته. همچنین بین طرحواره‌های ناسازگار اولیه و تعارضات زناشویی در زوجین مقاضی طلاق و زوجین عادی و بین طرحواره‌های ناسازگار اولیه و بی‌ثباتی زناشویی در زوجین مقاضی طلاق رابطه مستقیم وجود دارد. مؤمنی و علیخانی (۱۳۹۲) در بررسی رابطه عملکرد خانواده تمایزی‌افتگی خود و تاب‌آوری با استرس، اضطراب و افسردگی در ۲۵۰ زن متأهله شهر کرمانشاه نشان دادند که بین خردمندی‌های تمایزی‌افتگی واکنش هیجانی و آمیختگی با دیگران رابطه مثبت و معنادار وجود دارد. دمیترسکو و روسو^۱ (۲۰۱۴) پژوهشی تحت عنوان رابطه طرحواره‌های ناسازگار اولیه و رضایت زن و شوهر انجام دادند. نتایج نشان داد که سطوح طرحواره‌های ناسازگار اولیه می‌توانند سطوح رضایت زناشویی را پیش‌بینی کنند. پژوهش کامرا و کالویت^۲ (۲۰۱۲) پژوهشی تحت عنوان بررسی تاثیر طرحواره ناسازگار اولیه بر اضطراب و افسردگی در دانشجویان دانشگاه انجام شد. نتایج نشان داد که طرحواره‌های اولیه ناسازگار نشانگان اضطراب و افسردگی را پیش‌بینی می‌کند.

زن و مردی که در خانواده کشمکش درست می‌کنند، مسلم است که افکار خودکشی به ذهن آنها خطور می‌کند. روشن‌ترین دلیل آن مشکلات پیچیده انسان نیازمندی است که برای رهایی از مشکلات خود، خودکشی را به عنوان بهترین راه حل انتخاب می‌کند. خودکشی با نیازهای برآورده نشده، احساس یاس و درماندگی، تعارض‌های دوگانه در زندگی و فشارروانی غیر قابل تحمل رابطه مستقیم دارد. تعدادی از تحقیقات نشان داده که افرادی که اقدام به خودکشی می‌کنند دارای سابقه مشکلات مزمن در ارتباط با ازدواج، فرزندان و ... هستند. بیشترین علت خودکشی مربوط به تنش‌زاهای محیطی، اختلالات زناشویی، ازدواج تحملی و مشاجرات خانوادگی می‌باشد (معماری، رمیم، امیرمدادی، خسروی و گودرزی، ۱۳۸۵). از آنجا که اغلب موارد خطر اقدام به خودکشی قایل پیشگیری می‌باشد و زوجین جایگاه ویژه‌ای را در نظام خانواده دارند، ضروری به نظر می‌رسد که در مورد آنان تحقیق و بررسی به عمل آید.

۲- روش شناسی

پژوهش حاضر از نظر هدف کاربردی، از نظر روش گردآوری داده‌ها، توصیفی و از حیث تاثیر بین متغیرهای تحقیق از نوع همبستگی است. جامعه آماری پژوهش شامل زوجین شهر شیراز می‌باشد که به دفاتر و مراکز روانشناسی مراجعه کرده‌اند. نمونه پژوهش شامل ۲۵۰ نفر می‌باشد که به روش هدفمند از جامعه آماری انتخاب شدند. حجم نمونه بر اساس تعداد مؤلفه‌های مورد بررسی در پژوهش مشخص شد. در این پژوهش تعداد ۱۰ مؤلفه مورد بررسی قرار می‌گیرد که به ازای هر مؤلفه ۲۵ نفر انتخاب می‌شوند. بدین صورت که با مراجعه به دفاتر و مراکز روانشناسی و مصاحبه با مراجعه کنندگان در صورتی که آمادگی شرکت در آزمون را داشتند افراد انتخاب می‌شدند. جهت گردآوری اطلاعات در زمینه مبانی نظری و ادبیات موضوع، از منابع کتابخانه‌ای، مقالات، کتب و از شبکه جهانی اینترنت استفاده شده است و از طریق ابزار سنجش شامل سه عدد پرسشنامه استاندارد شده در خصوص موضوعات افکار خودکشی، طرحواره‌های ناسازگار و تمایزی‌افتگی متغیرها اندازه‌گیری شد در انتهای بعد از جمع آوری پرسشنامه‌ها به تجزیه تحلیل داده‌ها و بحث و بررسی پرداخته شد. روش اجرای پژوهش اینگونه بود که بعد از مشخص ساختن افراد نمونه، پرسشنامه‌های پژوهش بین آنها توزیع شد و از آنها خواسته شد به سؤالات پاسخ دهند. همچنین به آنها در مورد اهداف و تحلیل داده‌ها در دو سطح توصیفی و استنباطی صورت می‌پذیرد بدینگونه که در spss 21 مورد تجزیه و تحلیل قرار می‌گیرند. تجزیه و تحلیل داده‌ها در دو سطح توصیفی و استنباطی صورت می‌پذیرد بدینگونه که در سطح توصیفی به محاسبه شاخص‌های توصیفی نظری میانگین و انحراف معیار و در سطح استنباطی وجهت بررسی فرضیه‌ها از آزمون همبستگی پیرسون و رگرسیون به روش همزمان استفاده می‌شود. در این پژوهش حقوق آزمودنی‌ها رعایت شد و افراد بدون هیچ گونه

1- Dumitrescu, D. & Rusu
2- Câmara, M. & Calvete

اجبار از طرف پژوهشگر، در این آزمون شرکت کردند. همچنین برای آنها توضیح داده شد که اطلاعات شخصی آنها کاملاً محترمانه باقی می‌ماند.

۱-ابزارهای پژوهش

۱-۱-پرسشنامه طرح واره یانگ (SQ-SF)

نسخه اصلی پرسشنامه طرح واره ها (SQ-SF) توسط یانگ (۱۹۹۴) برای اندازه گیری طرح واره های ناسازگار اولیه ساخته شده است. همچنین شکل کوتاه پرسشنامه طرح واره ها (SQ-SF) برای اندازه گیری ۱۵ طرح واره ناسازگار اولیه بر اساس فرم اصلی تهیه شده است. فرم بلند دارای ۲۰۵ سؤال و فرم کوتاه ۷۵ سؤال دارد. هر سؤال روی یک مقیاس ۶ درجه ای (کاملاً غلط = ۱، تقریباً، غلط = ۲، بیشتر درست تا غلط = ۳، اندکی درست = ۴، تقریباً درست = ۵، کاملاً درست = ۶) نمره گذاری می‌شود. در فرم کوتاه، هر طرح واره توسط پنج سؤال سنجیده می‌شود. بررسی های متعددی درباره ویژگی های روان سنجی پرسشنامه YSQ-S F آنجام شده است. اولین پژوهش جامع درباره ویژگی های روان سنجی این پرسشنامه توسط اسمیت و همکاران (۱۹۹۵) آنجام شده است. پژوهش‌های اویی و بارانف (۲۰۰۷)، ریج کبور و واندربرگ لی (۱۹۹۸)، تایلور و دان (۱۹۹۹)، صدوقی، وفایی طباطبایی، اصفهانیان (۱۳۸۶)، آهی، محمدی فر و بشارت، (۱۳۸۶) ساختار عاملی و روابی سازه آن را تأیید کرده اند. ذوالفاری، فاتحی فر و عابدی (۱۳۸۷) فرم کوتاه پرسشنامه طرح واره یانگ را روی ۷۰ نفر از زوجین اجرا کردند. در پژوهش آنها ضریب همسانی درونی پرسشنامه از طریق محاسبه ضریب آلفای کرونباخ برای کل پرسشنامه ۰/۹۴ و برای پنج حوزه آن به این شرح به دست آمد: بریدگی و طرد ۰/۹۱۵، خود گردانی و عملکرد مختلط ۰/۹۰، محدودیت های مختلف ۰/۷۳، دیگر جهت مندی ۰/۶۷، گوش به زنگی بیش از حد و بازداری ۰/۷۸.

۲-پرسشنامه افکار خودکشی بک (BSSI)

مقیاس افکار خودکشی در سال ۱۹۶۱ توسط آرون بک ساخته شد. این مقیاس دارای ۱۹ ماده می‌باشد. سوالات این مقیاس مواردی از قبیل آرزوی مرگ، تمایل به خودکشی به صورت فعل و نافعال، مدت و فراوانی افکار خودکشی، احساس کنترل برخود، عوامل بازدارنده خودکشی و میزان آمادگی فرد جهت اقدام به خودکشی را مورد سنجش قرار می‌دهد. در آزمون افکار خودکشی بک پنج سوال وجود دارد که سوالات غربالگری نام دارند. اگر پاسخ‌ها نشان دهنده تمایل به خودکشی فعل یا نافعال باشد، سپس آزمودنی باید ۱۴ سوال بعدی را نیز ادامه دهد. مدت زمان تکمیل این پرسشنامه به طور متوسط ده دقیقه می‌باشد و براساس تحلیل عامل با بیماران روانپزشکی آشکار شده است که مقیاس افکار خودکشی بک، ترکیبی از سه عامل می‌باشد: تمایل به مرگ، آمادگی برای خودکشی و تمایل به خودکشی واقعی. ۲ سوال نیز مربوط می‌شوند به بازدارنده‌هایی برای خودکشی و یا کتمان خودکشی است که در هیچ یک از سه عامل فوق محاسبه نشده‌اند (انیسی و همکاران، ۱۳۸۴).

این مقیاس با آزمون‌های استاندارد شده افسردگی و گرایش به خودکشی همبستگی بالایی نشان داده است. به طوری که دامنه ضرایب همبستگی از ۰/۹۰ تا ۰/۹۴ بود. همچنین با پرسش مربوط به خودکشی در مقیاس افسردگی بک از ۰/۵۸ تا ۰/۶۹ و با مقیاس نامیدی بک و پرسشنامه افسردگی بک از ۰/۷۵ همبستگی مشاهده شد. اعتبار مقیاس با استفاده از روش الفای کربنباخ، ضرایب ۰/۸۷ تا ۰/۹۷ و با استفاده از روش بازآزمایی، ۰/۵۴ بدست آمد (بک و استیر، ۱۹۹۱). در ایران، پرسشنامه بک توسط انیسی و همکاران (۱۳۸۴) بر روی سربازان اعتبار سنجی شد. نتایج بدست آمده نشان داد که روابی همزمان مقیاس برابر با ۰/۷۶ و اعتبار آن با استفاده از روش آلفای کربنباخ برابر با ۰/۹۵ می‌باشد (انیسی و همکاران، ۱۳۸۴).

1 -Schema Questionnaire - Short Form

2-Young Schema Questionnaire - Short Form

3- Beck Suicide Scale Ideation

4 -Steer

۱-۳-۳-پرسشنامه تمایز یافته خود (DSI1)

پرسشنامه تمایز یافته خود (DSI) ۴۳ آیتمی توسط اسکورون و فریدلندر (۱۹۹۸) ساخته شده است که شامل ۴ خرده مقیاس واکنش پذیری عاطفی^۱، جایگاه من^۲، گریز عاطفی^۳ و هم‌آمیختگی با دیگران^۴ است و در طیف ۶ درجه‌ای پاسخ داده می‌شود. ۱۱ ماده خرده مقیاس واکنش پذیری عاطفی بازتاب دهنده درجه‌ای است که فرد به محرك محیطی با حساسیت بیش از حد یا با تغییر پذیری عاطفی پاسخ می‌دهد. خرده مقیاس جایگاه من شامل ۱۱ آیتم است که در کنار تعریف واضح حس خود، میزان وفاداری به عقاید شخصی را در زمانی که فرد مجبور به انجام خلاف عقاید خود است، مشخص می‌کند. خرده مقیاس ۱۲ آیتمی گریز عاطفی نشان دهنده احساس ترس از صمیمیت و احساس آسیب‌پذیری بیش از حد در ارتباط با دیگران است. ماده‌های مرتبط با این خرده مقیاس نشان دهنده ترس از روابط صمیمانه، رفتارهای دفاعی مانند عملکرد بیش از حد، فاصله‌گیری، یا انکار می‌باشد. سرانجام خرده مقیاس ۹ آیتمی هم آمیختگی با دیگران، نشان دهنده درگیری در روابط بیش از حد عاطفی با دیگران است. نمره بالاتر در این پرسشنامه، تمایز یافته خود بالاتر را نشان می‌دهد. اسکورون و فریدلندر (۱۹۹۸) همسانی درونی نمره کل و خرده مقیاس‌های این پرسشنامه را برای واکنش پذیری عاطفی ۰/۸۴، هم آمیختگی با دیگران ۰/۷۴، جایگاه من ۰/۸۳، گریز عاطفی ۰/۸۲، و نمره کل مقیاس ۰/۸۸ گزارش کردند. در مطالعه نجف‌لویی (۱۳۸۵) آلفای کرونباخ برای واکنش پذیری عاطفی ۰/۸۱، هم آمیختگی با دیگران ۰/۶۴، جایگاه من ۰/۷۹، گریز عاطفی ۰/۷۶ و نمره کل مقیاس ۰/۷۲ گزارش شد.

۳-نتایج یافته‌ها

برای گردآوری اطلاعات کمی متغیرها در سطح میدانی با استفاده از سه پرسشنامه طرحواره ناسازگار یانگ، تمایز یافته و تمایل به خودکشی اقدام به جمع آوری داده‌های خام شد. داده‌های خام با نرم افزار SPSS و با استفاده از تکنیک‌های آماری مناسب در دو سطح توصیفی و تبیین مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفتند. در سطح توصیفی به محاسبه شاخص‌های توصیفی نظری میانگین، انحراف استاندارد، حداقل و حداکثر نمرات پرداخته شد و در سطح تبیینی با استفاده از آزمون تحلیل رگرسیون چندگانه به آزمون فرض و بررسی فرضیه‌های پژوهشگر پرداخته شد، در ادامه این فصل ابتدا مروری خواهد شد بر نتایج توصیفی پژوهش و سپس به بررسی فرضیه‌های پژوهش خواهیم پرداخت. در جدول شماره ۱ فراوانی و درصد متغیرهای جمعیت شناختی گروه‌های شرکت کننده بر اساس جنسیت، سن و سطح سواد ارائه شده است.

جدول ۱- فراوانی و درصد متغیرهای جمعیت شناختی

متغیر	سن	جنسیت	گروه	تعداد	درصد	
			زن	۱۲۵	% ۵۰	
			مرد	۱۲۵	% ۵۰	
			زیر ۳۰ سال	۵۰	% ۲۰	
			۳۰ تا ۳۵ سال	۵۵	% ۲۲	
			۳۵ تا ۴۰ سال	۷۵	% ۳۰	
			۴۰ به بالا	۷۰	% ۲۸	

1 -Differentiation of Self Inventory

2 -Emotional reactivity

3 -I position

4 - Emotional cut-off

5 -fusion with others

%۵۸	۱۴۵	دیپلم و زیر دیپلم	سطح سواد
%۳۳	۸۲	لیسانس	
%۹	۲۳	بالاتر از لیسانس	

جدول شماره ۲ به محاسبه شاخص های توصیفی زیرمقیاس های طرحواره های ناسازگار، تمایزیافتگی و خودکشی شرکت کنندگان پرداخته است. همانگونه که مشاهده می شود در این جدول میانگین، انحراف استاندارد، حداقل و حداکثر نمرات در هر زیر مقیاس را به تفکیک نشان می دهد. در این قسمت بیشترین میانگین طرحواره ها متعلق به بعد جدایی و طرد(۸۴/۲۵) و کمترین میانگین مربوط به بعد هوشیاری افراطی(۲۵/۴۹) می باشد. در این قسمت بیشترین میانگین تمایزیافتگی متعلق به بعد جایگاه من(۲۶/۶۲) و کمترین میانگین مربوط به بعد همآمیختگی با دیگران (۱۷/۵۴) می باشد. همنین میانگین و انحراف استاندارد تمایل به خودکشی عاطفی شرکت کنندگان برابر ۱۱/۷۷ و ۲/۴۵ می باشد.

جدول ۲- آمار توصیفی مربوط به متغیرهای پژوهش

متغیر	مقیاس	میانگین	انحراف استاندارد	حداقل	حداکثر
طرحواره های ناسازگار	جدایی و طرد	۸۴/۲۵	۹/۵۹	۶۵	۱۲۱
	خودگردانی و عملکرد مختلط	۴۷/۸۲	۴/۷۶	۳۹	۶۰
	محدودیت های مختلط	۲۷/۵۶	۴/۸۱	۱۵	۴۵
	جهت مندی	۴۳/۷۴	۵/۳۵	۳۰	۵۷
	هوشیاری افراطی	۲۵/۴۹	۵/۴۵	۱۲	۳۸
	واکنش پذیری عاطفی	۲۵/۴۱	۴/۷۸	۱۲	۴۵
تمایزیافتگی	جایگاه من	۲۶/۶۲	۳/۷۹	۱۲	۴۷
	گریز عاطفی	۱۸/۴۳	۳/۶۹	۱۳	۴۱
	همآمیختگی با دیگران	۱۷/۵۴	۳/۹۰	۱۰	۳۶
	افکار خودکشی	۱۱/۷۷	۲/۴۵	۶	۲۱

جدول شماره ۳ همبستگی متغیرهای پژوهش را بین طرحواره های ناسازگار و تمایزیافتگی با تمایل به خودکشی را نشان میدهد. همانگونه که مشاهده می شود بین ابعاد طرحواره های ناسازگار با خودکشی رابطه مثبت و معناداری وجود دارد. به عبارتی با افزایش طرحواره های ناسازگار میزان افکار خودکشی نیز بالا میروند. همچنین بین ابعاد تمایزیافتگی با خودکشی رابطه مثبت و معناداری وجود دارد. به عبارتی با افزایش تمایزیافتگی میزان افکار خودکشی نیز بالا میروند.

تازه های روانشناسی مثبت

جدول ۳- ماتریس همبستگی پیرسون بین طرحواره های ناسازگار، تمایز یافته و خودکشی

+	*	<	>	≠	≤	≥	-	-	-	-	-
										۱	جدایی و طرد
									۱	.۶۰۷**	خودگردانی و عملکرد مختل
							۱	.۳۶۷**	.۵۳۱**	جهت مندی	
					۱	.۴۸۱**	.۲۲۸**	.۴۳۳**	هوشیاری افراطی		
				۱	.۵۶۴**	.۴۳۷**	.۳۲۸**	.۴۹۹**	حدودیت مختل		
			.۳۱۸**	.۱۴۵*	.۲۳۲**	.۱۸۹**	.۲۱۱*	.۱۹۹**	واکنش پذیری		
		۱	.۲۳۳**	.۱۵۶*	.۱۷۰*	.۲۲۵**	.۳۲۴**	.۱۵۶*	جایگاه من		
	۱	.۱۹۱*	.۲۴۳۸**	.۱۶۸*	.۲۰۰*	.۲۲۳**	.۲۵۰**	.۱۸۷*	گریز عاطفی		
۱	.۱۶۹*	.۱۹۰*	.۲۳۶**	.۱۵۶*	.۱۹۸*	.۲۸۹**	.۱۹۹**	.۲۰۱*	هم‌آیینتگی		
۱	.۲۶۵**	.۲۳۳**	.۲۴۵**	.۲۲۵**	.۲۱۵**	.۱۴۲*	.۲۲۲**	.۱۹۸**	.۱۷۰*	خودکشی	

 $P \leq 0.01^{**}$ $P \leq 0.05^*$

جهت پیش‌بینی تمایل به افکار خودکشی بر اساس طرحواره‌های ناسازگار از آزمون تحلیل رگرسیون چندگانه استفاده شد که نتایج آن در جدول ۴ آمده است. در این جدول ابعاد متغیر طرحواره‌های ناسازگار به عنوان متغیر پیش‌بین و متغیر تمایل به خودکشی به عنوان متغیر ملاک وارد مدل رگرسیون شدند. نتایج نشان می‌دهد که در کل ابعاد طرحواره‌های ناسازگار $2/37\%$ از تغییرات تمایل به خودکشی را پیش‌بینی می‌کنند و مدل معنادار می‌باشد. همچنین نتایج نشان داد که ابعاد جهت مندی و هوشیاری افراطی و جدایی و طرد به صورت مثبت و معناداری قادر به پیش‌بینی تمایل به خودکشی آنان می‌باشد.

جدول ۴- تحلیل رگرسیون چندگانه جهت پیش‌بینی تمایل به افکار خودکشی بر اساس طرحواره‌های ناسازگار

P	F	R ²	R	P	T	B	متغیر پیش‌بین
.۰۰۰	۱۱/۲۴	.۳۷۷۲	.۶۱۰	.۰۰۰	۳/۷۵۰	.۳۳۳	جدایی و طرد
				.۰۵۴۲	.۶۱۳	.۰۵۲	خودگردانی
				.۰۹۰۶	.۱۱۹	.۰۱۱	حدودیت مختل
				.۰۰۰۲	۳/۱۴	.۳۰۱	جهت مندی
				.۰۰۰	۴/۸۷	.۴۳۴	هوشیاری افراطی

جدول ۵ آزمون تحلیل رگرسیون چندگانه را جهت پیش بینی تمایل به افکار خودکشی بر اساس تمایزیافتگی نشان می دهد. در این جدول ابعاد متغیر تمایز یافته‌گی به عنوان متغیر پیش بین و متغیر تمایل به خودکشی به عنوان متغیر ملاک وارد مدل رگرسیون شدند. نتایج نشان می دهد که در کل تمایز یافته‌گی ۲۵٪ از تغییرات تمایل به خودکشی را پیش بینی می کنند و مدل معنادار می باشد. همچنین نتایج نشان داد که ابعاد واکنش پذیری عاطفی، گریز عاطفی و هم آمیختگی با دیگران به صورت مشتبث و معناداری قادر به پیش بینی تمایل به خودکشی آنان می باشد.

جدول ۵- تحلیل رگرسیون چندگانه جهت پیش بینی تمایل به افکار خودکشی بر اساس تمایزیافتگی

P	F	R ²	R	P	T	B	متغیر پیش بین
۰/۰۰۱	۹/۳۴۵	۰/۲۵۰	۰/۵۰۰	۰/۰۰۱	۳/۲۳۴	۰/۳۲۱	واکنش پذیری عاطفی
				۰/۰۵۰	۰/۷۶۵	۰/۰۸۷	جاگاه من
				۰/۰۲۱	۲/۹۷۸	۰/۲۵۸	گریز عاطفی
				۰/۰۰۹	۳/۰۰۱	۰/۳۰۰	هم آمیختگی با دیگران

۴- نتیجه گیری

همانگونه که نتایج نشان دادر کل ابعاد طرحواره های ناسازگار ۳۷/۲٪ از تغییرات تمایل به خودکشی را پیش بینی می کنند و مدل معنادار می باشد. همچنین نتایج نشان داد که ابعاد جهت مندی و هوشیاری افراطی و جدایی و طرد به صورت مشتبث و معناداری قادر به پیش بینی تمایل به خودکشی آنان می باشد. در کل نتایج این آزمون نشان می دهد که با افزایش طرحواره های ناسازگار در این افراد میزان خودکشی در آنها افزایش میابد.

نتایج این آزمون ها با نتایج تحقیقات رفیعی و همکاران (۱۳۹۰)، حمیدپور(۱۳۸۴)، ذوالفاری، فاتحی زاده و عابدی(۱۳۸۷)، جاوید و کاظمی(۱۳۹۰)، به هماهنگ و همسو می باشد. همچنین نتایج پژوهش های فریمن(۱۹۹۸)، دی آندریا (۲۰۰۴) و پلاتز، ماسون و تایسون(۲۰۰۵) نیز مؤید همین امر می باشد.

در تبیین این یافته ها می توان چنین گفت که طرحواره های ناسازگار اولیه یکی از مهمترین پیش بینی های نارضایتی از زندگی است. حضور طرحواره های شناختی ناسازگار ممکن است بین افرادی که از زندگی‌شان راضی هستند و آنها بی که از زندگی رضایت کمی دارند تمایز ایجاد کند. وجود دیدگاه های بدینانه نسبت به زندگی نظری دیگران با ما همدلی نخواهند داشت و ما را درک نمی کنند یا آنها به موقع نیازهای ما را برآورده نخواهند کرد، نزدیکان ما از ما حمایت عاطفی نمی کنند، یا عقیده به اینکه دیگران ما را آزار می دهند و به ما دروغ می گویند و یا احساس اینکه من شخصی شکست خورده ام و در هر زمینه ای شکست خواهم خورد، همگی موجب فراخوانی هیجانات منفی شده و به کاهش توان مقابله شخص با مشکلات زندگی منجر می شود (رایکه بولزوودی سو، ۲۰۰۹).

بروز چنین حالتی در نهایت کاهش کیفیت زندگی در فرد را به دنبال دارد (رایکه بولزوودی سو، ۲۰۰۹). طرحواره های ناسازگار اولیه در تجارب ناگوار دوران کودکی ریشه دارند. حضور طرحواره های ناسازگار اولیه، به آسیب پذیری فرد برای انواع مختلف آشفتگی های روانی و شخصیتی منجر می شود. همین امر ممکن است مانع برای رضایت از زندگی در افراد شود. طرحواره ها اغلب اساس و دیدگاه فرد در مورد جهان هستند و به طور طبیعی برای بقا به سختی مبارزه می کنند و بدون توجه به پیامدهای منفی که در زندگی فرد به جای می گذارند، باقی می مانند. بر اساس نظریه لازاروس و فالکمن(۱۹۸۴)، فشار روانی در فرد ناشی از تعامل شناخت فرد و رخدادهای محیطی است. در واقع تفسیر و ارزیابی فرد از رخدادها و موقعیت های فشار آفرین نقش اساسی در ایجاد

تنش دارند. از این دیدگاه فشار روانی زمانی رخ می دهد که یک موقعیت تهدید کننده و چالش برانگیز یا خطرناک ارزیابی شود. همچنین از آنجایی که ارزیابی فرد از رخدادها موقعیت ها در عملکردش تأثیر می گذارد، در این پژوهش نیز محرومیت هیجانی، شرم، نقص و بی کفایتی با کیفیت زندگی رابطه پیدا کرده است.

اساساً طرحواره های ناسازگار موجب سوگیری در تفسیر رویدادها می شوند. این سوگیری ها در آسیب شناسی روانی به صورت سؤتفاهم ها، نگرش های تحریف شده، فرض های نادرست هدف ها و چشمداشت های غیر واقع بینانه در افراد پدید می آیند. و این سؤبرداشت ها بر ادراک ها و ارزیابی های بعدی تأثیر می گذارند. زیرا طرحواره ها در مسیر زندگی تداوم دارند و بر چگونگی و کیفیت زندگی فرد تأثیر دارند. از آنجا که طرحواره های ناسازگار ناکارآمد هستند، ناخشنودی در زندگی را در پی دارد و زمینه را برای مشکلات روانی و جسمی فراهم می کند. در تبیین این یافته و در راستای نظر پژوهشگران مورد اشاره می توان گفت طرحواره های ناسازگار اولیه یکی از مهمترین پیش بین های خودکشی است. حضور طرحواره های شناختی ناسازگار ممکن است بین افرادی که از زندگی‌شان راضی هستند و آنها بی که از زندگی رضایت کمی دارند تمایز ایجاد کند. وجود دیدگاههای بدینانه نسبت به زندگی، نظیر دیگران با ما همدلی نخواهد داشت و ما را درک نمی کنند، یا آنها به موقع نیازهای ما را برآورده نخواهند کرد، نزدیکان ما از ما حمایت عاطفی نمی کنند، یا عقیده به اینکه دیگران ما را آزار می دهند و به ما دروغ می گویند و یا احساس اینکه من شخصی شکست خورده ام و در هر زمینه ای شکست خواهم خورد، همگی موجب فراخوانی هیجانات منفی شده و به کاهش توان مقابله شخص با مشکلات زندگی منجر می شود. بروز چنین حالتی در نهایت کاهش رضایت از زندگی و ایجاد خشم و افزایش تمایل به خودکشی در فرد را به دنبال خواهد داشت (رایکه بوئر و دی بو، ۲۰۰۹). طرحواره های ناسازگار اولیه در تجارت ناگوار دوران کودکی ریشه دارند. نکته مهم اینکه طرحواره هایی که زودتر به وجود می آیند، معمولاً قوی تر هستند، از خانواده های هسته ای نشات می گیرند و در واقع پویایی های جهان ذهنی کودک هستند. یانگ و همکاران (۲۰۰۳) معتقدند که طرحواره ها به دلیل ارضاع نشدن نیازهای هیجانی اساسی دوران کودکی به وجود می آیند و به عنوان صافی اثبات یا تأیید تجارت کودکی عمل می کنند. به همین دلیل طرحواره های منفی در افرادی که تجارت کودکی مشکل آفرین دارند، به نشانه هایی مثل اضطراب یا افسردگی و یا پرخاشگری منجر می شوند. در مقابل طرحواره های ناسازگار اولیه که موجب تحمیل دیدگاهی منفی نسبت به وقایع زندگی می شوند، دیدگاه خوش بینانه موجب فراخوانی هیجانات مثبت می شود و کیفیت مقابله با فشار روانی را در فرد بهبود می بخشد. یانگ و همکاران (۲۰۰۳) در این زمینه اظهار داشته اند، افرادی که طرحواره مثبتی دارند، کمتر احتمال دارد، دچار بیماری شوند، زیرا این افراد هیجان های مثبت بیشتری را تجربه می کنند و زمانی که در مقابل مشکلات قرار می گیرند، توانایی بهتری برای مقابله با فشارها دارند. طرحواره های منفی قادر هستند، ارزیابی افراد را از رویدادهای فشارزا تحت تأثیر قرار دهند و از توانایی آنها برای مقابله با مشکلات بکاهند. در این مورد نیز به نظر می رسد که حضور طرحواره های ناسازگار اولیه، به آسیب پذیری فرد برای انواع مختلف آشفتگی های روانی و شخصیتی منجر می شود. همین امر ممکن است مانع برای کاهش پرخاشگری در افراد شود (۱۹۹۹)، به نقل از سلیگمن و همکاران، ۲۰۰۷. طرحواره ها اغلب اساس و دیدگاه فرد در مورد جهان هستند و به طور طبیعی برای بقا به سختی مبارزه می کنند و بدون توجه به پیامدهای منفی که در زندگی فرد به جای می گذارند، باقی می مانند. براساس نظریه لازاروس و فالکمن (۱۹۸۴)، فشار روانی در فرد ناشی از تعامل شناخت فرد و رخدادهای محیطی است. در واقع تفسیر و ارزیابی فرد از رخدادها و موقعیت های فشارآفرین نقش اساسی در ایجاد تنش دارند. از این دیدگاه فشار روانی زمانی رخ می دهد که یک موقعیت تهدید کننده و چالش برانگیز یا خطرناک ارزیابی شود. همچنین از آنجایی که ارزیابی فرد از رخدادها و موقعیت ها در عملکردش تأثیر می گذارد. همچنین نتایج نشان داد که در کل تمایز یافتنی ۲۵٪ از تغییرات تمایل به خودکشی را پیش بینی می کنند و مدل معنادار می باشد. همچنین نتایج نشان داد که ابعاد واکنش پذیری عاطفی، گریز عاطفی و هم آمیختگی با دیگران به صورت مثبت و معناداری قادر به پیش بینی تمایل به خودکشی آنان می باشد.

نتایج این آزمون با نتایج تحقیقات مؤمنی و علیخانی (۱۳۹۲)، بیرامی، فهیمی، اکبری و امیری بیچاکلایی (۱۳۹۱)، نجفولویی (۱۳۸۴)، میلر، آندرسون و کلا (۲۰۰۴) و دی، سنت کلر و مارشال (۱۹۹۷) همسو می باشد.

در تبیین این یافته ها می توان گفت تمایز سازی یک مفهوم متشكل از یک استعداد درون فردی برای تمیز فرایندهای فکری و احساسی از یکدیگر، و یک توانایی بین شخصی برای حفظ ارتباط با دیگران بوده در عین اینکه خود مختاری فرد حفظ می شود. در سطح درون فردی، اشخاص متمایز شده توانایی به کار گیری فکر و تجربه شان در موقعیت های مختلف، بیشتر بوده و بهتر می توانند هیجاناتشان را کنترل کرده و رفتار احساسی و هیجانی کمتری، در مقایسه با افرادی که تمایز سازی شان کمتر است، نشان می دهند. این افراد قادر هستند بدون اینکه اضطراب و نگرانی بیجا داشته باشند، زندگی کنند. به عبارت دیگر، آنها خود کفا هستند. احساس آنها این است که وابسته نبودن به روابط، شرایط یا رویدادهای بیرونی، یک ارزش محسوب می شود. آنها قادرند تمرکزشان را در شرایط استرس زا، حفظ نمایند و همینطور به راحتی تحت تاثیر فشارهای دیگران قرار نگرفته و مضطرب نمی شوند بوئن و کر، در کتابشان به اهمیت خودتمایز سازی اشاره می نمایند: در بالاترین سطح، خودتمایز سازی افراد در خانواده یا گروههای اجتماعی، سطحی است که آنها می توانند همکاری داشته، و تأمین کنندهی سعادت همدیگر باشند و در دوره استرس، همانند دوره های آرامش، ارتباط رضایت بخشی دارند. سطح پایین خودتمایز سازی در خانواده احتمال بروز استرس و فشار روانی را بالا برده و همینطور موجب می شود که افراد رفتارهای خود محورانه و پرخاشگر، نشان داده و از رفتارهای منسجم، توانم با فدایکاری و همکاری اجتناب کنند و دچار بیماری روحی و جسمی شوند(بوئن: ۱۹۸۸؛ اسکارون و همولمز و سباتلی، ۲۰۰۳). افرادی که نامتمایز هستند و بیشترین امتزاج را بین افکار و احساسات خود دارند (مثلا، اشخاص اسکیزوفرنیایی و خانواده آنها)، ضعیف ترین کارکرد را دارند؛ آنها احتمالا تحت سلطه واکنشهای عاطفی خود کار یا غیر ارادی هستند و معمولاً حتی در برابر سطوح پایین اضطراب هم دچار بدکاری می شوند. از آنجایی که آنها قادر به تفکیک افکار از احساسات نیستند، در تفکیک خویش از سایرین نیز مشکل دارند و لذا به سادگی در عواطف حاکم یا جاری خانواده حل می شوند (گلدنبرگ و گلدنبرگ، ترجمه: نقش بندی و همکاران، ۱۳۸۲).

به منظور توسعه بهداشت روانی زوجین و جلوگیری از فروپاشی بنیان خانواده، می توان به خانواده های آسیب دیده، راهکارها و تدبیر درمانی و مشاوره ای آموزش داده شود. همچنین می توان کارگاه های آموزشی برای کلیه خانواده ها در زمینه بهبود کیفیت زندگی و پیشگیری از عوامل زمینه ساز و تداوم بخش خودکشی برگزار نمود. همچنین از آنجا که طرحواره ها تاثیر بسزایی در تمایل به خودکشی دارد میتوان برای زوجین و افرادی که سابقه اقدام به خودکشی دارند کلاس ها و کارگاه ثصشهای طرحواره درمانی برگزار کرد. از آنجا که یادگیری روش های برطرف کردن نیازهای عاطفی یکدیگر در زندگی مشترک آسان تر از درگیر شدن در بی وفایی و سرانجام جدایی است، پیشنهاد می شود در مشاوره های قبل از ازدواج آگاهی های لازم در این خصوص ارائه گرددند. با توجه به اینکه خودکشی از مسائل دردناکی است که در سال های اخیر به بسیاری از خانواده ها صدمات جبران ناپذیری وارد کرده است، لازم است سازمان هایی همچون پژوهشکده های زنان، آموزش و پرورش، خانه های سلامت شهرداری، دانشگاه ها و سازمان ملی جوانان در جهت گیری پژوهش های خود به این امر توجه ویژه ای مبذول نمایند تا زمینه پیشگیری از آن فراهم آید. از طرفی می توان از طریق برگزاری کارگاه های تخصصی، اصول و روش های خاص مداخلات درمانی به مشاوران و متخصصان بهداشت روانی ارائه گردد تا هنگام رویارویی با این مسئله بفرنچ از آمادگی مناسب تری برخوردار گرددند.

منابع و مراجع:

- ابراهیمی، حسین، کاظمی، عبدالحسن، فلاحتی خشکناب، مسعود، مدبر، راحله (۱۳۹۳). "بررسی ارتباط افکار خودکشی با ویژگی‌های روانی-اجتماعی در بیماران افسرده". *مجله روان پرستاری*، دوره ۲، شماره ۲، ص ۱۲-۱.
- اصغری، فرهاد، صادقی، عباس، زارع خاکدشت، سمیه، انتظاری، مرجان (۱۳۹۳). "بررسی رابطه بین طرحواره‌های ناسازگار با تعارض زناشویی و بی ثباتی زناشویی در بین زوجین متقارضی طلاق و زوجین عادی". *دو فصلنامه آسیب‌شناسی*، دوره ۱، شماره ۱، ص ۴۶-۵۸.
- اندوز، زهرا، حمیدپور، حسن (۱۳۸۴). "بررسی رابطه بین طرحواره‌های ناسازگار اولیه، سبک دلبستگی و رضایت زناشویی در زوجین". *خلاصه مقالات دومین کنگره سراسری آسیب‌شناسی در ایران*: تهران.
- انیسی، جعفر، فتحی‌آشتیانی، علی، سلیمی، سیدحسین، احمدی‌نوده، خدابخش (۱۳۸۴). "ارزیابی اعتبار و روایی مقیاس خودکشی بک (BSSI) در سربازان". *مجله طب نظامی*، ۷ (۱)، ۳۹-۳۳.
- بیرامی، منصور، فهیمی، صمد، اکبری، ابراهیم، امیری بیچاکلایی، احمد (۱۳۹۰). "پیش‌بینی رضایت زناشویی براساس سبک‌های دلبستگی و مولفه‌های تمایزی‌افتگی". *مجله اصول بهداشت روانی*، سال ۱۴، شماره ۱، ص ۷۷-۶۴.
- پروچاسکا، جی، او و نورکراس، جی، سی (۱۳۸۱). *نظریه‌های روان درمانی*. ترجمه یحیی سیدمحمدی، تهران: انتشارات رشد.
- خدابنده، فرید، نوبلا، احمدعلی، کاهانی، صبا، باقری، عباس. (۱۳۹۱). "بررسی عوامل مرتبط با اقدام به خودکشی در افراد میانسال و سالمند". *روانشناسی سلامت*، ۱ (۱)، ۸۱-۹۲.
- خسروی، زهرا، خاقانی‌فرد، میترا (۱۳۸۳). "بررسی رابطه همسر آزاری با تمايل به افکار خودکشی و آسیب رسانی به همسر". *مطالعات زنان*، سال دوم، شماره ۶، ص ۹۹-۱۳.
- ذوالفاری، مریم، فتحی‌زاده، مریم، عابدی، محمدرضا (۱۳۸۷). "تعیین رابطه بین طرحواره‌های ناسازگار اولیه با ابعاد صمیمیت زناشویی زوجین شهر اصفهان". *فصلنامه خانواده پژوهشی*، سال چهارم، شماره ۱۵، ص ۲۶۱-۲۴۷.
- زره پوش، اصغر، نشاط دوست، حمید، عسکری، کریم، عابدی، محمدرضا، صادقی، امیرحسین. (۱۳۹۱). اثربخشی طرحواره درمانی بر افسردگی مزمن در دانشجویان. *تحقیقات علوم رفتاری*، دوره ۱۰، شماره ۴.
- ساقی، حسین، رجایی، علیرضا (۱۳۸۷). "بررسی رابطه ادراک نوجوانان از عملکرد خانواده با سازگاری آنها". *مجله اندیشه و رفتار*، دوره پنجم، شماره ۲، ص ۱۰۶-۹۹.
- ساقی، حسین، رجایی، علیرضا. (۱۳۸۷). بررسی رابطه ادراک نوجوانان از عملکرد خانواده با سازگاری آنها. *مجله اندیشه و رفتار*، دوره سوم، شماره ۱، ص ۷۷-۷۱.
- شیرین‌زاده دستگیری، صمد، گودرزی، محمدعلی، غی‌زاده، احمد، تقی، سیدمحمد رضا (۱۳۸۷). "مقایسه باورهای فراشناختی و مسئولیت‌پذیری در بیماران مبتلا به اختلال وسوسی-اجباری، اختلال اضطراب منتشر و افراد بهنجار". *مجله روانپژوهی و روانشناسی بالینی ایران*. ۱۴، (۱)، ۴۶-۵۵.
- صلوتی، ک (۱۳۶۷). "بررسی باورهای غیرمنطقی در خودکشی". *مجله علوم پزشکی شهرکرد*، شماره ۱، ص ۶۰-۵۲.
- علیوردی‌نیا، اکبر، یوسفی، ندا. (۱۳۹۲). تمايل به خودکشی در میان دانشجویان. *جامعه شناسی کاربردی*، سال ۲۵، شماره ۵۴، ص ۶۱-۷۹.

فدائیان، علی، خرم‌آبادی، یدالله. (۱۳۸۸). مطالعه رابطه دین‌داری با تمایل به افکار خودکشی در شهرستان ایلام. اولین کنگره بین‌المللی فرهنگ و اندیشه دینی.

قمی، محمد، حوشنم، امیرحسین. (۱۳۹۰). بررسی رابطه عملکرد خانواده اصلی و کیفیت زندگی در بین دانشجویان. *فصلنامه خانواده پژوهشی*, ۷ (۲۷)، ص ۳۴۳-۳۵۴.

قمی، محمد، خوشنم، امیرحسین (۱۳۹۰). "بررسی رابطه عملکرد خانواده اصلی و کیفیت زندگی در بین دانشجویان". *فصلنامه خانواده پژوهشی*, دوره ۷، شماره ۲۷، ص ۳۴۳-۳۵۴.

گلدنبرگ، ایرنه، گلدنبرگ، هربرت (۱۳۸۷). *خانواده درمانی*, (ترجمه سیامک نقش بندی و حمیدرضا حسین شاهی و الهام ارجمند), تهران: انتشارات روان.

لطفی، راضیه، دنیوی، وحید و خسروی، زهره. (۱۳۸۶). مقایسه طرحواره های ناسازگار اولیه در سربازان مبتلا به دسته ب اختلالات شخصیت و سربازان سالم. *مجله علمی-پژوهشی دانشگاه علوم پزشکی ارتش جمهوری اسلامی ایران*, سال پنجم، شماره ۲۰.

مجرد کاهانی، امیرحسین، قنبری‌هاشم‌آبادی، بهرامعلی (۱۳۹۰). "ارزیابی اثربخشی مداخلات آموزشی روانی گروهی بر عملکرد خانواده بیماران مبتلا به اختلالات خلقی". *فصلنامه مشاوره و روان درمانی خانواده*, دوره ۲، شماره ۲، ص ۴۱۲-۴۱۲.

معماری، اشرف الملوك، رمیم، طیب، امیر مرادی، فرشته، خسروی، خدیجه، گودرزی، زهرا (۱۳۸۵). "علل اقدام به خودکشی در زنان متاهل". *مجله دانشکده پرستاری و مامایی دانشگاه علوم پزشکی تهران*, دوره ۱۲، شماره ۱، ص ۵۳-۴۷.

منتظری، محمدصادق، کاوه فارسانی، ذبیح الله، مهرابی، حسینعلی، شکیبا، عباس (۱۳۹۱). "بررسی رابطه بین طرحواره های ناسازگار اولیه و افسردگی در بین دانش آموزان پسر شهرستان فلاورجان". *مجله دانشگاه علوم پزشکی مازندران*, دوره ۲۲، شماره ۹۷.

منجم، عارفه، آقایوسفی، علیرضا، زارع، حسین. (۱۳۹۱). مقایسه حوزه های طرح واره های ناسازگار اولیه و سبک فرزندپروری و تله های زندگی زنان مطلقه با عادی. *مجله علوم رفتاری*, دوره ۷، شماره ۲۵، ص ۱۴۲-۱۳۳.

مؤمنی، خدامراد، علیخانی، مصطفی (۱۳۹۲). "رابطه عملکرد خانواده، تمایزیافتگی خود و تاب آوری با استرس، اضطراب و افسردگی در زنان متأهل شهر کرمانشاه". *فصلنامه مشاوره و روان درمانی خانواده*, سال سوم، شماره ۲، ص ۳۲۰-۲۹۷.

میدخت رضایی، آذر، خدادادی، زهرا، میرمحمدی، لیلا (۱۳۹۰). "رابطه بین افکار ناکارآمد و تمایل به افکار خودکشی در همسران آزاردیده". *فصلنامه علمی-پژوهشی جامعه شناسی زنان*, سال دوم، شماره سوم، ص ۱۳۷-۱۲۳.

نجفولوی، فاطمه (۱۳۸۴). "نقش تمایز خود در روابط زناشویی". *اندیشه های نوین تربیتی*, دوره ۲، شماره ۳ و ۴، ص ۳۷-۲۷.

تهران: دانشکده علوم تربیتی و روان شناسی.

نجفولوی، فاطمه. (۱۳۸۵). "نقش تمایز خود در روابط زناشویی". *اندیشه های نوین تربیتی*, ۲، ۳ و ۴، ص ۲۷-۲۷.

نوع پرست، نادر، تأثیر عوامل فرهنگی و اجتماعی در خودکشی. *محله روان پزشکی*, سال ششم، شماره ۶.

نیکمنش، زهرا، پیراسته مطلق، علی اکبر (۱۳۹۱). "طرحواره های ناسازگار اولیه و کیفیت زندگی". *مجموعه مقالات ششمین سمینار سراسری بهداشت و روانی دانشجویان*, گیلان: دانشگاه گیلان.

یانگ، جفری. (۱۹۹۸). *شناخت درمانی اختلالات شخصیت*, رویکرد طرحواره محور. ترجمه علی صاحبی و حسن حمیدپور (۱۳۸۳). تهران: انتشارات ارجمند.

دهمین همایش ملی تازه‌های روانشناسی مشتبه

ISC

Sponsored and indexed by
CIVILICA
We Respect the Science

یانگ، جفری، کلوسکو، ژانت و ویشار، مارجوی. (۱۹۵۰). طرحواره درمانی (راهنمای کاربردی برای متخصصین بالینی). ترجمه حسن حمیدپور و زهرا اندوز (۱۳۸۶)، تهران: انتشارات ارجمند.

یوسفی، ناصر. (۱۳۹۰). مقایسه اثربخشی دو رویکرد خانواده درمانی مبتنی بر طرح واره درمانی و نظام عاطفی بیون بر طرح واره‌های ناسازگار اولیه در مراجعان متقاضی طلاق شهر سقز. مجله اصول بهداشت روانی، سال ۱۳ (۴)، ص ۷۳-۳۵۶.

Ball, S. & Cecero, J. (2001) "Addicted patients with personality disorders: Traits, schemas, and presenting problems". *Journal of Personality Disorders*, 15, 72-83.

Bath, Pooja. (2001). Differentiation of Self and marital adjustment within the Asian Indian American population, Requirements for the masters of Science degree, university of Wisconsin — stout .new york

Beck, A. T. & Steer, R. A. (1991). *Manual for the Beck Scale for Suicide Ideation*. San Antonio, T. X. Psychological Corporation.

Beck, A. T. (1967). *Depression: Causes and treatment*. Philadelphia, Pennsylvania: University of Pennsylvania Press.

Bowen, M. (1978) *Family therapy in clinical practice*.New York:Jason Aroso.

Cámarra, M. & Calvete, E. (2012). "Early maladaptive schemas as moderators of the impact of stressful events on anxiety and depression in university students ". *Journal of Psychopathology and Behavioral Assessment*, 34 (1), 58-68.

Clifton, J. A. (1995) 'The effects of parenting style, attachment, and early maladaptive schema on adult romantic relationships" (Doctoral dissertation, University of Georgia). *Dissertation Abstracts International*, 56(10), 57-91.

D'andrea JT.(2004). *An investigation of the relationship between early maladaptive schemas and psychological adjustment: The moderating effects of spiritual coping styles*. Ph.D. Dissertation. New York: New York University, 15-32.

Day, H. D. Clair, S. A. & Marshall, D. D. (1997) "Do people who marry really have the same level of differentiation of self? ". *Journal of Family psychology*, 11 (1), 131-135.

Dumitrescu, D. & Rusu, A. S. (2012)" Relationship between early maladaptive schemas, couple satisfaction and individual mate value: An evolutionary psychological approach". *Journal of Evidence-Based Psychotherapies*, 12(1), 63.

Farrel, J. M. Shaw, I. A. Webber, M. A. (2009) "A Schema focused approach group Psychotherapyfor Outpatients with Borderline Personality Disorder: A controlled trail ". *J Behavior Psychotherapy and Expert Psychiatry*; 40 (2): 317-328.

Fortinash, K.M. & Holoday Worret, P. A.(2008). *Psychiatric Mental Health Nursing*. 4thed. St. Louis: Mosby Elsevier,p.502

Goldenberg , I. Goldenberg,H .(2333) . *Family Therapy* .Canada :Thomson Learning.-Siffert ,A.& Schwartz ,B. (2311). Spouses demand and withdrawal during marital conflict in relation to well-being. *Journal of Social and Personal Relationships*, 28(2):232-277.

Goldenberg H, Goldenberg I.(2003) *Family therapy*. 8thed. Tehran: Ravan; 2003: 3- 464. (Persian)

Guadiana, G.; B. D'Avanzo & C. Barbui (2002). "Update of Suicide Trends in Italy from 1986 to 1996". *Soc. Psychiatry Psychiatry Epidemiology*, 37 (6): 267-70.

Hall, Margaret C. (1979). *The Bowen family Theory and its uses*. Hard cover Goldenberg I,

Kaslow, J . Nadine , Martiep. Thompson, Brandon Gibb, Leslie Hollins. Lindi A. Meadows. Diana Jacobs, Susan Chance, Hallie Bronstein, and Akil Rashid., (1998). "Factors that mediate and moderate the link between partner abuse and suicidal behavior in African – American woman". *Journal of Consulting and Clinical Psychology*66 (3). 533 – 540 .

Kerr, M. E. Bowen, M. (1988) *Family evaluation: An approach based on Bowen theory*. New York:Norton; 1988: 34 -89.

Miller, R.B. Anderson, S. Keala, D.K. (2004) "Is Bowen theory valid? A review of basic research". Journal of marital and family therapy, 30, 453- 470.

Silborn, S. Zubrick, S. De Maio, J. Sheperad, C. & Greeffin, J. (2006) 'The western Australian Aboriginal child health survey: Strengthening the capacity of Aboriginal children, families and communities'. Perthicurtin University of technology and telethon institute for child health research [On-line]. Available: www.childhealthresearch.com.au/waachs/publications/. (2006)

Skowron, E.A.(2000),The role of Differentiation of self in Marital adju -stment. Journal of counseling Psychology,47(2),229-237

Skowron Elizabeth & Holmes, Sarah & Sabatelli, Ronald. (2003). Deconstructing Defferentiation: Self Reculation, Interdependent Relating, and well-being in Adulthood. Contemporary family Therapy. (25) 1, 111-129.

Skowron, E. Friedlander, M.(1998) "The differentiation of self inventory: development and initial validation". Journal of Counseling Psycho; 28: 235-46.

Stiles , O. E. (2004) ." Early maladaptive schemas and intimacy in young adult's romantic relationships ". Unpublished doctoral dissertation, Alliant International University, San Francisco[On-Line]. Available: www.Proquest.com.

Young JE, Long L. Counseling and therapy for couples: Thomson Brooks/Cole Publishing Co.; 1998

Young, J. E. (2003) Schema therapy. New York: Guilford. 123-218.

Young, J.E. Norman, S, Thomas, J. (1999). Schema questionnaire. J Cogh Ther Res, 19: 295-3

Abstract

This study aims to predict the propensity to suicidal thoughts based on Inconsistent schemes and their differentiation among couples in Shiraz. The research design is descriptive and kind of correlational. The population consisted of couples in Shiraz who were referred to the offices of Psychology and the sample consisted of 250 subjects who were selected by convenience sampling and volunteers from the community. Measuring devices included Young Schema questionnaire (SQ-SF) questionnaire Beck suicidal ideation (BSSI) differentiation of self Inventory (DSI), respectively. The questionnaires after collecting with software SPSS 21 were analysis. Data analysis was both descriptive and inferential statistics and hypotheses to test, Pearson correlation and regression were performed. The results is showed that the dimensions of EMSs and differentiation and a significant positive correlation with suicide. Inconsistent schemas dimensions to predict changes in suicidal tendencies and orientation and consciousness of separation and rejection of extremism and positive and significant for them is able to predict suicidal tendencies. As well as differentiation to predict suicidal tendencies and aspects of emotional reactivity, Emotional escape and mix with others in a positive and significant predictor of suicidal tendencies is.

Keywords: Suicidal thoughts , Inconsistent schema, differentiation of self

